METSÄTALOUS

Puunjalostukseen, kartonkiin, pehmopaperiin ja selluun keskittynyt paketti pelittää hyvin tässä taloustilanteessa. **PÄÄJOHTA KARI JORDAN, METSÄ GROUP**

Metsä Group tekee tulosta kartongilla ja sellulla

Metsä Group tekee voittoa kartongilla ja sellulla. Keskittyminen oikeisiin asioihin on pelastanut yhtiön perikadolta.

Pääjohtaja **Kari Jordan** joutui aluksi keskittämään tarmonsa sinne sun tänne rönsyilleen ja pahasti velkaantuneen metsäyhtiön pelastamiseen. Nyt yhtiö on kuosissa, mutta taantuma jarruttaa tuloksentekoa.

”Toimenpiteet ovat purreet. Puunjalostukseen, kartonkiin, pehmopaperiin ja selluun keskittynyt paketti pelittää hyvin tässä taloustilanteessa”, sanoi yhtiön tuloksen eilen Helsingissä esitellyt Jordan.

Jordan oli erityisen tyytyväinen, koska viime vuoden tulos parani neljännes neljänneksel-tä. Siitä huolimatta lopputulos jäi viimevuotista heikommaksi ilman kertaeriä.

Tulosta söi hintojen lasku. Sitä taas vaimensi valuuttakurssien kääntyminen edullisempaan suuntaan eli lähinnä dollarin vahvistuminen.

Sellu vahvin tukijalka

Metsä Groupin tuloksen vahvin tukijalka oli jälleen sellu. Vaikka sellu halpeni, se toi edelleen lähes puolet firman voitosta.

Metsä Groupin tulos tammi-joulukuu

MT	1-12/2011	1–12/2012
Liikevaihto, milj. e	5 346	**5 001**
Liiketulos, milj. e	29	**237**
– ilman kertaeriä, milj. e	314	**252**
Tulos ennen veroja, milj. e	–98	**134**
– ilman kertaeriä, milj. e	195	**149**
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,1	**6,6**

Tämän vuoden lähtökohdat ovat paremmat, sillä sellun hinnat ovat lähteneet nousuun.

Myönteistä kehitystä tukevat havusellun pienet varastot ja uusien tuotantolinjojen myöhästyminen sekä Kiinan tekemät investoinnit pehmopaperin tuotantoon.

Toiseksi eniten voittoa toi kartonki- ja paperiteollisuus. Kartonkitehtaiden tulos pysynee tänäkin vuonna hyvänä.

Varsinaisesta paperiteollisuudesta Metsä Group on pyristellyt eroon. Jäljellä on Husumin yksikkö Ruotsissa.

Jordan on pitkään odottanut pehmopapereita valmistavilta tehtailta tulosparannusta. Nyt siitä on ensimmäiset merkit näkyvissä.

Myös puukaupassa Metsä Group pärjäsi kohtuullisen hyvin, vaikka syksy oli vaikea. Tehtaiden puutilaukset ovat ennallaan, joten puunhankinta jatkuu täydellä tohinalla.

Erityisen vaikea viime vuosi oli sahoille, mutta niidenkin osalta pitkän tunnelin päässä pilkottaa vihdoin valoa. Sahatavaran ylitarjonta on hellittämässä ja asiakkaiden varastot on myyty tyhjiksi.

EU sääntely hirvittää

Jordan kiinnitti vakavaa huomiota EU:n lisääntyvään sääntelyyn, jonka perässä vientiteollisuuden alkaa olla vaikea pysyä.

”Rikkidirektiivi on vain jäävuoren huippu. Meitä koskevia EU:n laatimia kilpailu-, ympäristö- ja verotussäännöksiä on varmaan jo 4 000.”

Niiden lisäksi tulee vielä kansallinen sääntely, joka sekään ei ole vähäistä. Se vaikeuttaa toimintaa ja tuo lisäkustannuksia.

”Asiakkailla ei ole halua maksaa rikkidirektiivin tapaisten määräysten tuomaa lisähintaa.”

Kultaa ei ole vuoltavaksi

Jordanin mukaan metsäteollisuuden toimialalta ei löydy kultaa vuoltavaksi. Asiallista tulosta alalla silti pystyy tehdä, jos keskittyy oikeisiin asioihin.

”Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa metsäteollisuuden merkitys korostuu. Se tuo edelleen noin kolmanneksen Suomen nettovientituloista”, muistutti Jordan.

JARMO PALOKALLIO

Lauri Lylyn (vas.) ehdotus metsän kiinteistöverosta ei saa Juha Hakkaraisen kannatusta.

”Metsän kiinteistövero on mahdoton”

KITTILÄ (MT)
Kiinteistövero ei kannustaisi metsänomistajia aktiiviseen puukauppaan, uskoo MTK:n metsäjohtaja **Juha Hakkarainen**. Hänen mukaansa puuta myytäisiin vain sen verran, että vero saataisiin katettua.

Lapin metsätalouspäivillä torstaina puhunut Hakkarainen muistutti, ettei metsänomistajia tule rasittaa ylimääräisillä maksuilla. Metsätilamaksu tai viimeksi SAK:n **Lauri Lylyn** väläyttämä metsämaan kiinteistövero saavat suoran tuomion.

”Mikään tutkimus ei tue sitä, että kiinteistövero kannustaisi puun myyntiin.”

Yleisön joukosta tiedusteltiin, eikö kiinteistövero olisi hyvä, jos sen voisi vähentää puun myynnin veroista. Hakkaraisen vastaus oli ytimekäs: ”Ei olisi.”

Hän perusteli mielipidettään kertomalla, että vaikka kauppoja alkaisi syntyä enemmän, niiden koko pienenisi.

”Jos vero olisi satasen tai pari, se ei vaikuttaisi mihinkään. Useamman tuhannen euron vuotuinen vero johtaisi siihen, että myytäisiin entistä pienempiä eriä veron kattamiseksi”, Hakkarainen laski.

Metsänhoitoyhdistyslain uudistamisesta esitelmöinyt Hakkarainen kertoi yhdistysten tärkeästä roolista. Yhdistykset järjestävät noin 70 prosenttia vuotuisista puukaupoista.

”Puolet metsäteollisuuden vuosittain tarvitsemasta puumäärästä tulee pieniltä metsätiloilta. Niiden olisi hyvä pysyä yhdistysten jäseninä tulevaisuudessakin.”

ANTTI HIRSAHO

Käräjäoikeus jätti tuomitsematta energiapuuhakkuun takia syytetyt

MAANINKA (MT)
Maaninkalainen maanviljelijä **Tapio Walta**, energiapuuleimikon suunnittelija **Leevi Airaksinen** ja hakkuuoikeuden haltija **Tuomo Siponen** olivat käräjillä syytettyinä metsärikoksesta, toissijaisesti metsärikkomuksesta.

Käräjäoikeus hylkäsi syytteet.

Syytteen mukaan hakkuun jälkeen kolmelle kuviolle oli jäänyt kasvatettavaa puustoa alle metsälakirajan. Rikosluontoista metsänkäsittelyä oli syyttäjän mielestä tehty noin kahdeksan hehtaarin alalla vuonna 2010.

Syyttäjän tarkoittamat metsäkuviot olivat osa yhteensä noin 67 hehtaarin alalla tehdyistä hakkuista. Katselmus tehtiin kuudella kuviolla, syytteeseen johti kolmen käsittely.

Eriävät näkemykset syntyivät siitä, oliko kolmannen kehitysluokan sekametsää käsitelty harvennushakkuuna vai ylispuiden poistona kuusentaimikon päältä.

Syytteessä tarkoitetuille kuvioille oli istutettu kuusentaimet noin 30 vuotta sitten. Noin kymmenen vuotta istutuksesta taimikot oli perattu ja jätetty ylispuiksi luontaisesti syntyneitä lehtipuita sekä avohakkuun jälkeisiä alikasvoskuusia.

Nyt poistettiin susikuuset ja taimikon päällä ollut ylispuusto parhaita rauduskoivuja lukuunottamatta.

Kaksi erilaista tulosta

Suomen metsäkeskuksen Pohjois-Savon alueen **Heikki Kraft** ja **Raimo Kankkunen** mittasivat jäävän puuston koealoittain. Mittaukset he tekivät 5,64 metrin säteellä.1,78 hehtaarin alalta mittaustulos oli pohjapinta-ala 16,2 neliömetriä ja kasvatuskelpoisen puuston runkoluku alle 800 kappaletta hehtaarilla.

Kallaveden metsänhoitoyhdistyksen **Mauri Säisä** laski samalta kuviolta 954 kuusta, 137 koivua ja 25 haapaa tai leppää hehtaarilta. Säisä käytti koealan säteenä 11,28 metriä.

Noin 5,34 hehtaarin kuviolta metsäkeskuksen mittaajat löysivät pohjapinta-alaa 13,5 neliötä ja runkoja alle 700 kappaletta hehtaarilta.

Saman kuvion vähäpuustoisimmalta alueelta Säisä laski huomioon otettavia runkoja 940 ja kaikkiaan yli tuhat runkoa hehtaarilta.

Säisän mukaan kuusentaimikko oli ehdottomasti kasvatuskelpoinen ja sitä oli riittävästi, joskin se näytti konehakkuun jäljiltä ”säikähtäneeltä”.

Säisän mielestä kaikki hakkuut oli tehty metsänhoidollisesti oikein ja yleisesti noudatetulla tavalla. Kyseessä oli ylispuuhakkuu, jota Kallaveden metsänhoitoyhdistyksen alueella tehdään vuosittain satojen hehtaarien alalla.

Kolmannelta 1,2 hehtaarin kuviolta metsäkeskuksen ammattilaiset löysivät 15,5 neliön pohjapinta-alan ja kasvatuskelpoisia taimia alle 800 hehtaarilta.

Hakkuu liian myöhään

Syyttäjän mielestä asiassa on riidatonta, että suoritettu hoitovaihe on tehty liian myöhään. Siksi jätetty kuusikko on ollut vaihtelevan pituista ja vaikeuttanut kasvatuskelpoisuuden ja huomioon otettavan runkoluvun arvioimista.

Käräjäoikeuden mukaan asiassa on esitetty ristiriitaista näyttöä siitä, onko hakkuu ollut hakkuutavaltaan sallittu ja onko kuvioille jäänyt lainsäädännön edellyttämä määrä kasvatuskelpoista metsää.

Myös hakkuuta koskevat säännökset ovat tulkinnanvaraisia, käräjäoikeus katsoo. Syyte on nostettu tavallisen harvennushakkuun lähtökohdista.

Käräjäoikeuden mielestä katselmustoimikunnan olisi ollut aiheellista tehdä tarkistusmittauksia. Sitä, että näin ei tehty, ei voida lukea syytettyjen vahingoksi.

Käräjäoikeuden mukaan on täysin mahdollista, että kysymyksessä oli sallittu ylispuuhakkuu, jolloin jäljelle jääneen puuston määrää arvioidaan runkoluvun eikä pohjapinta-alan perusteella.

Kasvatuskelpoisen puuston määrä oli jäänyt vähintäänkin epäselväksi, siksi asia ratkesi syytettyjen eduksi.

Siposelle valtio maksaa oikeudenkäyntikuluina yli 7 000 euroa, Airaksiselle noin 1 500 euroa.

REIJO VESTERINEN

Metsäkeskus: Asiassa melkoiset näkemyserot

Maaningan tapauksessa näkemyserot alkutilanteesta, hakkuutavasta ja korjuun jälkeisestä tilanteesta ovat ”jonkinmoiset”, viranomaispäällikkö **Jarkko Partanen** Suomen metsäkeskuksesta myöntää.

Partasen mukaan käräjille asti johtanut revohka eteni normaalien käsittelyvaiheiden kautta.

Kun mittaukset antoivat viitteitä laittomasta hakkuusta, pidettiin katselmus. Sen jälkeen asia annettiin poliisin tutkittavaksi ja se meni syyttäjälle.

”Siinä vaiheessa metsäkeskus siirtyi takapenkin matkustajaksi”, Partanen kuvailee.

Metsäkeskuksen maastomittaukset on Partasen mukaan tehty Tapion ohjeiden mukaan. Partanen ei osaa sanoa, miksi vastaajien käyttämä metsäammattilainen sai samoilta kuvioilta eri tulokset.

Maaningan kaltaiset kiistat ovat äärimmäisen harvinaisia. Pohjois-Savossa tehdään ja käsitellään 9 000–10 000 metsänkäyttöilmoitusta vuodessa.

Partaselle on vuosien mittaan kertynyt näppituntuma, jonka mukaan energiapuusavotoissa pyritään kasvattamaan korjuukertymää normaalia ainespuuhakkuuta runsaammaksi.

”Eniten epäselvyyksiä on metsälain kymmenennen pykälän asioissa. Hakkuutapavaihtoehdoissakin näyttää olevan sellaisia, joita ei ole säädösvaiheessa osattu lakitekstiin selkeästi kirjoittaa” Partanen sanoo.

Maaningan korjuukohteiden vielä maksamattomat kemeratuet ovat metsäkeskuksen käsittelyssä. Partanen on jäävännyt itsensä kemerapäätöksen teosta.

REIJO VESTERINEN

» Eniten epäselvyyksiä on metsälain kymmenennen pykälän asioissa.«

JARKKO PARTANEN

SAMI KARPPINEN

Tapio Walta (vas.) ja Tuomo Siponen muistelevat käräjäkokemustaan. Ei ollut hauskaa.

Haaste käräjille oli suuri yllätys

”Oli melkoinen yllätys joutua käräjille, kun hankki tuontipolttoainetta korvaavaa energiapuuta liki 2 000 kiintokuutiota”, Kaskihake Oy:n toimitusjohtaja **Tuomo Siponen** sanoo.

Pahimmillaan tuomio metsärikoksesta olisi voinut olla kaksi vuotta vankeutta. Lisäksi syyttäjä vaati vastaajilta yli 20 000 euroa rikoksen tuottamana taloudellisena hyötynä.

Siponen ja maanomistaja **Tapio Walta** olivat käräjillä metsäasioista ensimmäistä kertaa. Walta kertoo käräjien olleen kokemus sinänsä, salissa tuoli oli epämiellyttävä ja päivä pitkä.

”Säälin poikia, itse olin enemmän sivustaseuraaja.”

Hän ja muut syytteestä vapautetut ovat hyvillään, ettei hakkuun tehnyttä metsäkoneurakoijaa vedetty juttuun mukaan.

Metsäammattilaisten erilaisia mittaustuloksia Waltakin ihmettelee. Päteviä henkilöitä piti olla molemmin puolin.

”Metsäkeskuksen mittaajat eivät kutsuneet minua mukaan metsään missään vaiheessa.” Walta kävi yhden kuvion reunassa katselmustoimikunnan mukana.

Vastaajakolmikko arvelee, että saamatta olevista kemeratuista riittää vielä vääntöä. Summa on noin 20 000 euroa.

Vanha sukutila turvaa metsään

Wallan tila on ollut suvun hallussa 1700-luvulta alkaen. Metsään on tukeuduttu aina ja niin aiotaan tukeutua vastakin.

Hakkuut suunnitellut **Leevi Airaksinen** on hoitanut tilan metsiä pitkään. Siposen Walta on oppinut tuntemaan luotettavana kumppanina.

”Energiapuun korjuu on hyvä asia, metsä tulee kerralla kuntoon. Tällä niemellä on hakattu riittävästi puuta maahan mätänemään”, Walta sanoo. Tilan rehevillä kasvupohjilla puun kasvua on vaikea estää.

Siposen ja Airaksisen mielestä energiapuutakin voisi tietoisesti kasvattaa. Menetelmät ovat olleet tiedossa ainakin jo kymmenen vuotta.

”Taimikonhoidossa tuetaan kuitupuun tuottajaa energiapuun kustannuksella”, Airaksinen väittää. Hän esittää vaihtoehdon, jossa perinteinen taimikonhoito korvataan energiapuuharvennuksella 13–15 metrin valtapituudessa.

Vuonna 2006 Tapio on julkaissut kirjasen Energiapuuta ainespuusta tinkimättä. Siinä todetaan, että nykyisin pienpuuhake tulee pääasiassa nuorista metsistä, joissa taimikonhoito on jäänyt tekemättä. Se ei riitä, jos Suomen ilmastotavoitteet aiotaan toteuttaa.

Joissakin taimikoissa metsänomistajan kannattaa harkita aines- ja energiapuun yhdistettyä kasvatusta. Valinta on tehtävä taimikonhoitovaiheessa.

REIJO VESTERINEN

Luontokohteet säilyivät hakkuissa

Luontokohteet ovat säilyneet hyvin yksityismetsien hakkuissa. Puutteita on lähinnä vesistönsuojelussa, ilmenee Suomen metsäkeskuksen selvityksessä.

Selvityksen mukaan talousmetsien luonnonhoidon vaatimuksia ja suosituksia noudatetaan pääosin hyvin tai erinomaisesti yksityismetsien uudistus- ja ylispuuhakkuualoista. Vain neljä sadasta luontokohteesta kärsii hakkuista.

Yleisin hakkuualaan rajautuva luontokohde on noro tai puro, joista 95 prosenttia säilyi lähes tai täysin ennallaan. Lehtolaikuista hakkuista kärsi joka viides.

”Vesiensuojelun kannalta merkittävin haaste on maanmuokkaukset, joissa kaivetaan ojia. Joka kolmannelta ojitetulta uudistusalalta vesiensuojelurakenteet puuttuvat”, sanoo johtava luonnonhoidon asiantuntija **Matti Seppälä**.

Arvioinnissa luontokohteeksi laskettiin luonnonsuojelulain, metsälain ja metsäsertifioinnin lisäksi muut huomionarvoiset kohteet, kuten pesäpaikat ja suojeltujen kasvien elinympäristöt.

Kaikista tärkeistä luontokohteista 89 prosenttia oli säilynyt hakkuussa täysin ennallaan.

MT

METSÄSTÄ LYHYESTI

Arctic Paper haluaa Rottnerosin

Arctic Paper haluaa itsepintaisesti ostaa ruotsalaisen markkinaselluyrityksen Rottnerosin. Se on pidentänyt ostotarjouksensa voimassaoloaikaa 26. helmikuuta asti, kirjoittaa ATL-sanomalehti.

Ostoyritys on herättänyt vastustusta useimmissa isoissa Rottnerosin osakkeenomistajissa. Arctic Paperin hallussa on 51,6 prosentin osuus osakkeista ja äänistä.

Rottnerosin vuotuinen selluntuotanto on runsaat 400 000 tonnia vuodessa, ja sillä on kaksi sellutehdasta Ruotsissa.

Arctic Paper on Varsovan pörssissä noteerattu metsäyhtiö.

1 500 työtöntä töihin Ruotsissa

Ruotsin Skogsstyrelsen aikoo luoda 1 500 uutta työpaikkaa pitkäaikaistyöttömille yhteistyössä työvoimatoimiston kanssa, kirjoittaa ruotsalainen Land.

Tarjolla on esimerkiksi maisemanhoitotöitä, levähdyspaikkojen kunnostusta ja maastoinventointia. Tarjolla olevat työt eivät kilpaile elinkeinotoiminnan kanssa, vakuuttaa Skogsstyrelsen.

Pitkäaikaistyöttömät saavat aluksi kuuden kuukauden työllisyyden ja koulutuksen, jota jatketaan vuoden pestillä. Hanke kestää syksyyn 2015 asti.

Heikko punta vie tuloja Ruotsista

Ruotsin sahateollisuuden tulovirrat viennistä ovat pienentyneet Englannin punnan arvon laskiessa, kirjoittaa ruotsalainen ATL-sanomalehti.

Britannia on suurin markkina-alue ruotsalaisille puutavaratuotteille. Vuonna 2012 viidesosa sahatusta ja höylätystä puutavarasta vietiin Britteihin.

Osa sahoista on varautunut valuuttavakuutuksilla kurssimuutoksia vastaan.

Valtio tukee Venäjällä

Venäjän hallitus on hyväksynyt asetuksen, jossa päätetään metsäteollisuuden organisaatioille myönnettävästä korkotuesta, kirjoittaa Idän metsätieto.

Tukea tullaan myöntämään vuosina 2012–2013 saaduille lainoille uusien korkean teknologian jalostustuotannon investointihankkeisiin.

Pelisäännöistä investointihankkeen kuulumisesta korkean teknologian jalostustuotantoon päättää Venäjän federaation teollisuus- ja kauppaministeriö yhdessä talouskehitysministeriön kanssa.

Kriteereinä ovat työn tuottavuus, korkean teknologian työpaikkojen luominen ja investoinnin määrä.

Ruotsin sahat lisäsivät vientiä

Ruotsalaisen sahatavaran vienti kasvoi 2,8 prosenttia tammi–marraskuussa 2012 edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Siitä huolimatta viennin arvo pienentyi 3,3 prosenttia, kertoo Land-lehti.

Mäntysahatavaran vienti on kasvanut peräti 6,7 prosenttia. Sitä menee etenkin Pohjois-Afrikkaan ja Aasiaan. Sahatun kuusen vienti kasvoi 3,8 prosenttia. Kuusisahatavaraa viedään Aasian markkinoille, kuten Japaniin ja Kiinaan.

Höylätyn tavaran vienti väheni 2,2 prosenttia. Sitä vietiin entistä vähemmän kaikkialle muualle paitsi Yhdysvaltoihin.